

Mihin tämä kehitys johtaa?

Sotien jälkeen alkaneelle karjalaisten järjestötoiminnalle ei toiminnan alkuvaiheessa ennustettu kovinkaan pitkää ikää. Epäilijät olivat kuitenkin väärässä; vuosikymmen toisensa jälkeen pitäjäsäätiöt ja –seurat keräsivät tilaisuuksiinsa, lähinnä vuotuisiin pitäjäjuhliin, monisatapäisen yleisön. Toiminnassa ei näkynyt hiipumisen merkkejä, vaikka kävijämäärät ymmärrettävistä syistä jonkin verran alenivat.

Neuvostoliiton romahtaessa ja lähialuematkailun samanaikaisesti vapautuessa alkoi kotikylämatkojen buumi, joka kokosi vielä elossa olevat Karjalassa syntyneet ja heidän lapsensa tehokkaasti yhteen. Kotikylällä käytiin joka kesä, perustettiin kylätoimikuntia ja tehtiin kyläkirjoja. Toivottiin jopa Karjalan palautuvan. Olennaista oli se, että tietoa siirrettiin jälkipolville paikan päällä tehokkaasti ja yhteys menetettyyn kotiseutuun näytti yhtäkkiä vahvistuvan niin kuin se todella vahvistuikin. Samalla vuosikymmeniä ylläpidetty karjalainen perusjärjestötoiminta sai tarvitsemansa piristysruiskeen.

Tuota ajanjaksoa on nyt eletty noin 25 vuotta. Karjalassa samassa kylässä syntyneiden ja yhteiset elämäkokemukset läpikäyneiden isovanhempiemme ja vanhempiemme yhteenkuuluvaisuuden tunne on edelleen uskomattoman vahva, mutta heitä ei ole enää monia. Näinä päivinä ei kotikylämatkoille ole enää tungokseen asti lähtijöitä; mummo ei enää jaksa, evakossa syntyneet lapset eivät enää lähde mukaan tueksi ja näin ei ole enää ketään, joka näyttäisi suvun lähtökylän kiinnostuneille lapsenlapsille. Heitäkin kuitenkin vielä on, ei tosin kaikissa suvuissa.

Sama ilmiö on havaittu karjalaisessa järjestötoiminnassa. Pieniä yhdistyksiä on yhdistynyt ja niitä on myös lakkautettu. Pitäjäjuhlien kävijämäärä on taas laskusuunnassa. Heimolehti Karjalan levikkiluvut laskevat hitaasti, mutta vääjäämättä.

Mihin tämä kehitys johtaa ja onko se pysäytettävissä? Tai onko se edes hidastettavissa? Selvää on se, että karjalainen järjestötoiminta on, jälleen kerran, vakavien haasteiden edessä.

Ensiarvoisen tärkeää on, vuotuisten pitäjäjuhlien järjestämisen lisäksi, että yhteys menetettyyn suvun kotiseutuun pystytään säilyttämään. Aikanaan kotikylämatkailun alkaminen katkaisi järjestötoiminnan hiipumisen. Nyt matkailun hiipuminen, jos sen annetaan tapahtua, tulee kiihdyttämään koko karjalaisen järjestötoiminnan hiipumista. Kun kyläyhteisöillä ei ole enää kapasiteettia Karjalanmatkojen järjestämiseen, ainoa taho joka kuolemajärvisten kohdalla voi täyttää aukon, on

oma pitäjäsäätiömme. Mutta onko tähän säätiön taholta halua, kiinnostusta tai voimavaroja? Tässä pohdittavaa päättäjille.

Aarne Reiman